

Web: sheriayamungu.org

SHERIA YA MUNGU: KIAMBATISHO 4: NYWELE NA NDEVU ZA MKRISTO

AMRI YA MUNGU ILIYO RAHISI SANA, NA INAYOPUUZWA KABISA

AMRI KATIKA WALAWI 19:27

Hakuna msingi wa kibiblia kwa madhehebu yote ya Kikristo kupuuza amri ya Mungu kuhusu wanaume nywele zao na ndevu zao kama Bwana alivyoelekeza.

Tunajua kuwa hii ilikuwa amri iliyoshikwa kwa uaminifu na Wayahudi wote katika kipindi cha kibiblia bila kukatizwa, kama inavyoonekana kwa Wayahudi wa Kiethodoksi wa leo wanaoendelea kuitii, ingawa kwa maelezo yasiyo ya kibiblia kutokana na kutoelewa kwa marabi kuhusu kifungu hiki.

Pia hakuna shaka kwamba Yesu, pamoja na mitume Wake wote na wanafunzi Wake, walitii amri zote zilizomo katika Torati, ikiwemo Walawi 19:27:

“Usinyoe pande za nywele za kichwa chako wala usikate ndevu zako kwa mviringo.”

USHAWISHI WA KIGIRIKI NA KIRUMI

Wakristo wa kwanza walianza kupotoka kutoka kwa amri kuhusu nywele na ndevu, hasa kutokana na ushawishi wa kitamaduni katika karne za mwanzo za enzi ya Kikristo.

TAMADUNI NA KUPATANA NA ULMWENGU

Kadri Ukristo ulivyoenea katika [ulmwengu wa Kiyunani-Kirumi](#), waongofu walileta pamoja nao desturi zao za kitamaduni. Wagiriki na Warumi walikuwa na desturi za usafi na upangaji wa nywele na ndevu, ikiwa ni pamoja na kunyoa na kuzirekebisha. Desturi hizi zilianza kuwaathiri Wakristo wa Mataifa.

Wakristo wa mapema waliathiriwa na sura ya Warumi na Wagiriki na wakaanza kupuuza Sheria ya Mungu kuhusu jinsi ya kuweka nywele na ndevu zao.

KUSHINDWA KWA KANISA KUSIMAMA IMARA

Huu ndio ungetakiwa kuwa wakati ambapo viongozi wa kanisa wangesimama imara katika kusisitiza umuhimu wa kubaki waaminifu kwa mafundisho ya manabii na Yesu, bila kujali thamani au desturi za kitamaduni.

Hawakupaswa kupatana katika amri yoyote ya Mungu. Hata hivyo, ukosefu huu wa msimamo uliendelezwa kizazi baada ya kizazi, na kusababisha watu walio na udhaifu katika uwezo wao wa kubaki waaminifu kwa Sheria ya Mungu.

MABAKI YALIYOHIFADIWA NA MUNGU

Udhaifu huu bado upo hadi leo, na kanisa tunaloliona sasa limo mbali sana na lile lilioanzishwa na Yesu. Sababu pekee inayolifanya liendelee kuwepo ni kwamba, kama kawaida, Mungu amehifadhi mabaki:

“Wale elfu saba ambao hawajakipigia Baali magoti wala kumbusu” (1 Wafalme 19:18).

UMUHIMU WA AMRI HII

KUMBUKUMBU YA UTIIFU

Amri kuhusu nywele na ndevu ni kumbukumbu dhahiri ya utiifu wa mtu na kujitenga na ushawishi wa ulimwengu. Inaonyesha mtindo wa maisha wa heshima kwa maagizo ya Mungu badala ya kufuata maadili au desturi za kijamii.

Hakuna sehemu yoyote katika Maandiko inayosema kuwa Mungu amefuta amri Yake kuhusu nywele na ndevu. Yesu na wanafunzi Wake wote walifuata sheria hii.

Yesu na mitume Wake walionyesha utiifu huu, na mfano wao unapaswa kuwahamasisha waumini wa sasa kurudia amri hii ambayo mara nyingi husahaulika, kama sehemu ya uaminifu wao kwa Sheria takatifu ya Mungu.

YESU, NDEVU ZAKE, NA NYWELE ZAKE

YESU KAMA MFANO WA JUU ZAIDI

Yesu Kristo, kuitia maisha Yake, alitupa mfano wa juu kabisa wa jinsi mtu yejote anayetafuta uzima wa milele anapaswa kuishi ulimwenguni. Alionyesha umuhimu wa kutii amri zote za Baba, ikiwemo amri kuhusu nywele na ndevu za watoto wa Mungu.

Mfano Wake una umuhimu mkubwa katika vipengele viwili vikuu: kwa wale wa kizazi Chake na kwa vizazi vijavyo vya wanafunzi Wake.

KUPINGA MAPOKEO YA MARABI

Katika enzi Yake, utii wa Yesu kwa Torati ultumika kupinga mafundisho mengi ya marabi yaliyotawala maisha ya Kiyahudi. Mafundisho haya yalionekana kuwa ya uaminifu wa hali ya juu kwa Torati lakini kwa hakika yalikuwa mapokeo ya kibinadamu yaliyoundwa ili kuwaweka watu “mateka” wa mapokeo hayo.

UTII SAFI NA USIO NA DOSARI

Kwa kushika Torati kwa uaminifu—including amri kuhusu ndevu na nywele Zake—Yesu alipinga upotofu huu na kutoa mfano safi na usio na dosari wa utii kwa Sheria ya Mungu.

NDEVU ZA YESU KATIKA UNABII NA MATESO YAKE

Umuhimu wa ndevu za Yesu pia umeangaziwa katika unabii na mateso Yake. Katika utabiri wa Isaya kuhusu mateso ya Masihi, kama mtumishi anayeteseka, mojawapo ya mateso aliyoyapata Yesu ilikuwa kung’olewa na kung’atwa kwa ndevu Zake: “*Niliwapa mgongo wangu wale waliokuwa wakinipiga, na mashavu yangu wale waliokuwa wakininyonya ndevu; sikuuficha uso wangu dhidi ya fedheha na matukano*” (Isaya 50:6).

Maelezo haya yanaangazia si tu mateso ya mwili aliyopata Yesu, bali pia utii Wake thabiti kwa amri za Mungu, hata katika uso wa mateso yasiyoweza kuelezeza. Mfano Wake unadumu kama kumbukumbu yenye nguvu kwa wafuasi Wake leo, ili waheshimu Sheria ya Mungu katika vipengele vyote vya maisha, kama alivyofanya Yeye.

JINSI YA KUSHIKA AMRI HII YA MILELE KWA USAHIHI

UREFU WA NYWELE NA NDEVU

Wanaume wanapaswa kuweka nywele na ndevu zao kwa urefu unaofanya iwe dhahiri kuwa wanazo zote mbili, hata wanapotazamwa kutoka mbali. Zisiwe ndefu mno wala fupi mno; jambo la msingi ni kwamba nywele wala ndevu zisikwe kwa karibu sana.

USINYOE MAENEO YA ASILI

Nywele na ndevu hazipaswi kunyoa maeneo yake ya asili. Hili ndilo jambo kuu la amri hii, likihusiana na neno la Kiebrania *pe'ah* (פָּאַחְ), linalomaanisha ukingo, mpaka, pembe, au upande. Haliashirii urefu wa kila nywele moja, bali mipaka ya asili ya nywele na ndevu. Kwa mfano, neno hili *pe'ah* linatumika pia kuhusu mipaka ya shamba: “*Utakapovuna mavuno ya nchi yako, usivune mpaka ukingoni (pe'ah) mwa shamba lako wala usikusanye masazo ya mavuno yako*” (Walawi 19:9).

Ni dhahiri kwamba hili halihusiani na urefu au kimo cha ngano (au mmea wowote), bali na ukingo wa shamba lenyewe. Uelewa huu huo unatumika kwa nywele na ndevu.

MAMBO MUHIMU KATIKA KUSHIKA AMRI HII

- Dumisha Uonekano:** Nywele na ndevu zinapaswa kuwa dhahiri na zinazotambulika, zikionyesha tofauti inayohitajika na Mungu.
- Hifadhi Mipaka ya Asili:** Epuka kunyoa au kurekebisha kwa kupunguza mipaka ya asili ya nywele na ndevu.

Kwa kushikilia kanuni hizi, wanaume wanaweza kutii agizo hili la Kimungu kuhusu nywele na ndevu zao, wakiheshimu amri za milele za Mungu kama alivyokusudia.

HOJA BATILI ZA KUTOTII AMRI HII YA MUNGU:

HOJA BATILI:

“Ni wale tu wanaotaka kuwa na ndevu wanaopaswa kutii”

Baadhi ya wanaume, wakiwemo viongozi wa Kimesia, wanadai kwamba hawahitaji kutii amri hii kwa sababu wananyoa kabisa ndevu zao. Kulingana na hoja hii isiyo na mantiki, amri hii ingehusu tu wale wanaochagua “kuwa na ndevu.” Kwa maneno mengine, ni pale tu mtu anapotaka kukuza ndevu (au nywele) ndipo atakapopaswa kufuata maagizo ya Mungu.

**NYWELE NA NDEVU KWA KILA MWANAUME ANAYEMCHA
MUNGU NA KUMFUATA MWANAYE, YESU KRISTO.**

SAHIHI

Muundo wa asili wa nywele (pande zote), ndevu (pamoja na shingo), na masharubu ni wa kiasili. Haujabadilishwa.

SI SAHIHI

Muundo wa asili wa nywele, ndevu, na masharubu umebadilishwa.

sheriayamungu.org

Hoja hii inayotegemea urahisi haipatikani katika maandiko matakifu. Hakuna neno “ikiwa” au “katika hali fulani”; kuna maagizo wazi kuhusu jinsi nywele na ndevu zinapaswa kuhifadhiwa. Kwa kutumia mantiki hii hiyo, mtu angeweza kupuuza amri nyingine, kama vile Sabato:

- “*Siwezi kushika siku ya saba kwa sababu siadhimishi siku yoyote,*” au
- “*Siwezi kujali kuhusu vyakula vilivyokatazwa kwa sababu sijauliza aina ya nyama iliyo kwenye sahani yangu.*”

Mtazamo wa aina hii haumshawishi Mungu, kwani Anaona kuwa mtu huyo anaziona sheria Zake si kama kitu cha kupendeza bali kama mzigo wanaotamani usingekuwepo. Hii ni kinyume kabisa na mtazamo wa waandishi wa Zaburi:
“*Ee Bwana, nifundishe kuelewa sheria zako, nami nitazifuata daima. Nijalie ufahamu ili niweze kushika sheria zako na kuzitii kwa moyo wangu wote*” (Zaburi 119:33-34).

HOJA BATILI:

“Amri kuhusu ndevu na nywele ilihusiana na desturi za kipagani za mataifa jirani”

Amri kuhusu nywele na ndevu mara nyingi hutafsiriwa vibaya kuwa inahusiana na ibada za kipagani kwa wafu, kwa sababu tu mistari ya karibu katika sura hiyo hiyo

inataja desturi ambazo Mungu anakataza. Hata hivyo, tunapochunguza muktadha na mapokeo ya Kiyahudi, tunaona kuwa tafsiri hii haina msingi thabiti katika Maandiko.

Amri hii ni agizo wazi kuhusu muonekano wa mtu binafsi, **bila kutaja ibada za kipagani kwa wafu au desturi yoyote ya kipagani.**

MUKTADHA MPANA WA WALAWI 19

Sura hii katika Kitabu cha Mambo ya Walawi inajumuisha sheria mbalimbali zinazohusu vipengele mbalimbali vya maisha ya kila siku na maadili. Hizi ni pamoja na amri kuhusu:

- Kutotabiri wala kufanya uchawi (Walawi 19:26)
- Kutofanya michoro au michoro ya mwili kwa ajili ya wafu (Walawi 19:28)
- Kutojihusisha na ukahaba (Walawi 19:29)
- Kuwatendea wageni kwa wema (Walawi 19:33-34)
- Kuheshimu wazee (Walawi 19:32)
- Kutumia vipimo sahihi vya uzani na kipimo (Walawi 19:35-36)
- Kutokuchanganya aina tofauti za mbegu (Walawi 19:19)

Kila moja ya sheria hizi inaonyesha wasiwasi maalum wa Mungu kuhusu utakatifu na utaratibu mionganini mwa watu wa Israeli. Hivyo, ni muhimu kuzingatia kila amri kwa msingi wake. Haiwezekani tu kudai kuwa amri ya kutonyoa nywele na ndevu inahusiana na desturi za kipagani kwa sababu tu kifungu cha 28 kinataja michoro kwa wafu na kifungu cha 26 kinazungumzia uchawi.

HAKUNA KIFUNGU CHA MASHARTI KATIKA AMRI HII

HAKUNA VISINGIZIO VILIVYOMO KATIKA MAANDIKO

Ingawa kuna vifungu katika Tanakh vinavyohusisha kunyoo nywele na ndevu na kuomboleza, hakuna mahali popote katika Maandiko panaposema kuwa mtu anaweza kunyoo nywele na ndevu zake **mradi hafanyi** hivyo kama ishara ya kuomboleza.

Masharti haya yanayoongezwa kwenye amri ni uongezaji wa kibinadamu—jaribio la kuunda visingizio ambavyo Mungu hakuvijumuisha katika Sheria Yake. Tafsiri ya aina hii huongeza vipengele ambavyo havipo katika maandiko matakatifu, ikifunua nia ya kutafuta sababu za **kuepuka** utii kamili.

KUREKEBISHA AMRI NI UASI

Mtazamo huu wa kurekebisha amri kulingana na urahisi wa mtu binafsi, badala ya kufuata kile kilichoagizwa waziwazi, ni kinyume na roho ya utii kwa mapenzi ya Mungu. Vifungu vinavyotaja kunyoa kwa ajili ya wafu hutumika kama onyo kwamba kisingizio hiki hakiwezi kuhalalisha kuvunja amri kuhusu nywele na ndevu.

WAYAHUDI WA KIOTHODOKSI

UELEWA WAO KUHUSU AMRI HII

Ingawa wana uelewa usio sahihi kuhusu baadhi ya maeleo yanayohusu kunyoa nywele na ndevu, Wayahudi wa Kiethodoksi, tangu zamani za kale, wamelewa daima kuwa amri katika Walawi 19:27 ni tofauti na sheria zinazohusiana na desturi za kipagani.

Wanaweka tofauti hii wazi, wakitambua kwamba katazo hilo linahusiana na kanuni ya utakatifu na kujitenga, bila uhusiano wowote na maombolezo au ibada za sanamu.

UCHAMBUZI WA MANENO YA KIEBRANIA

Maneno ya Kiebrania yaliyotumiwa katika aya ya 27, kama vile *taqqifu* (תָקִיף), linalomaanisha “kukata au kunyoa kuzunguka,” na *tashchit* (תְשַׁחֵת), linalomaanisha “kuharibu” au “kuangamiza,” yanaashiria katazo la kubadili muonekano wa asili wa mwanamume kwa njia inayovunjia heshima sura ya utakatifu ambayo Mungu anatarajia kutoka kwa watu Wake.

Hakuna uhusiano wa moja kwa moja na desturi za kipagani zilizolezwa katika mistari inayotangulia au inayofuata.

AMRI HII KAMA KANUNI YA UTAKATIFU

Kudai kuwa Walawi 19:27 inahusiana na ibada za kipagani ni kosa na upendeleo wa tafsiri. Aya hii ni sehemu ya seti ya amri zinazouongoza mwenendo na mwonekano wa watu wa Israeli, na imekuwa ikieleweka daima kama agizo tofauti, lisilo na uhusiano na ibada za maombolezo au sanamu zinazotajwa katika vifungu vingine.

MAFUNDISHO YA YESU, KWA MANENO NA KWA MFANO

Mfuasi wa kweli wa Kristo hutumia maisha Yake kama mfano kwa kila jambo. Yesu alifafanua wazi kuwa ikiwa tunampenda, tutakuwa watiifu kwa Baba na kwa Mwana.

Hili si sharti kwa watu dhaifu, bali kwa wale ambao macho yao yameelekezwa katika Ufalme wa Mungu na wako tayari kufanya lolote ili kupata uzima wa milele—hata kama hili litasababisha upinzani kutoka kwa marafiki, kanisa, na familia.

AMRI ZINAZOPUUZWA NA WAKRISTO WENGI

Amri kuhusu nywele na ndevu, *tzitzit*, *tohara*, *Sabato*, na *vyakula vilivyokatazwa* zinapuuuzwa na karibu Ukristo wote. Wale wanaokataa kufuata mkondo wa wengi hakika watakumbana na mateso, kama Yesu alivyotuonya.

Utii kwa Mungu unahitaji ujasiri, lakini thawabu yake ni uzima wa milele.